

כללי תאגידי מים וביוב (קביעת תנאים ברישיון לעניין אמות מידה הנדסיות),
תשע"ז-2017

רשויות ומשפט מנהלי – רשויות מקומיות – ביוב
רשויות ומשפט מנהלי – תשתיות – מים
רשויות ומשפט מנהלי – רשויות מקומיות – אספקת מים

תוכן ענינים

3	Go	פרק א': הוראות כלליות	
3	Go	הגדרות	סעיף 1
4	Go	מעמד הכללים	סעיף 2
4	Go	פרק ב': שירותי מים	
4	Go	אמינות אספקת מים	סעיף 3
4	Go	הגבלות על לחץ המים	סעיף 4
4	Go	קביעת נהלים לוויסות לחץ מים	סעיף 5
4	Go	נקיטה של אמצעים סבירים למניעת בזבז מים	סעיף 6
5	Go	נקיטה של אמצעים סבירים לצמצום הפסקות מים	סעיף 7
5	Go	התקנת מדי מים בנכס חדש	סעיף 8
5	Go	פרק ג': אמידת פחת מים	
5	Go	הגדרות	סעיף 9
5	Go	חישוב פחת מים	סעיף 10
5	Go	חישוב כמות מים נכנסת	סעיף 11
5	Go	חישוב כמות מים יוצאת	סעיף 12
5	Go	הערכת קריא מד מים	סעיף 13
6	Go	כמות מים במקרה של הוספה, הסרה או החלפה של מד מים	סעיף 14
6	Go	פרק ד': שירותי ביוב	
6	Go	אמינות קליטות שפכים	סעיף 15
6	Go	חיבור צרכן למערכת ביוב	סעיף 16
6	Go	מיפוי חיבורי ניקוז למערכת הביוב	סעיף 17
7	Go	שטיפה וצילום של קווי ביוב גרביטציוניים	סעיף 18
7	Go	חובת הצבת מיתקן לריקון ביוביות	סעיף 19
7	Go	פרק ה': הוראות משותפות	
7	Go	מיפוי מערכות המים והביוב	סעיף 20
8	Go	מפרט טכני להתקנת מערכת מים או ביוב	סעיף 21
8	Go	ניהול ממוחשב של מערכות המים והביוב	סעיף 22
8	Go	ניהול תקלות ותחזוקה	סעיף 23
8	Go	נהלים לביצוע פעולות תחזוקה	סעיף 24
8	Go	מפקח עבודות תשתית	סעיף 25
8	Go	הנחיות להגשת תכנית סניטרית	סעיף 26
9	Go	פרק ו': תכנון, הקמה והחלפה של מערכות מים וביוב	
9	Go	מועדים להגשת תכנית אב למים ולביוב ותוכנה	סעיף 27
9	Go	תכנית פיתוח	סעיף 28

10	Go	תקציב שיקום ושדרוג בתכנית פיתוח	סעיף 29
10	Go	רכיבים שיש לכלול בתכנית הפיתוח	סעיף 30
11	Go	השבת מצב לקדמותו	סעיף 31
11	Go	התקשרות עם רשות מקומית לצורך ביצוע עבודות	סעיף 32
11	Go	פרק ז': הוראות שונות	
11	Go	דין וחשבון לדירקטוריון	סעיף 33
11	Go	חובת קיום נהלים	סעיף 34
11	Go	פרסום נהלים לדוגמה	סעיף 35
11	Go	מתן הוראה לתיקון נהלים	סעיף 36
11	Go	בדיקה בארגונים מוסמכים	סעיף 37
12	Go	חריגה מהכללים	סעיף 38
12	Go	תחילה	סעיף 39
12	Go	תחולה	סעיף 40
12	Go	הוראות מעבר	סעיף 41
12	Go	תוספת	

כללי תאגידי מים וביוב (קביעת תנאים ברישיון לעניין אמות מידה הנדסיות),
תשע"ז-2017*

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 21א, 26(ב)(2), 51(ג), 99 ו-112 לחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001 (להלן – החוק), בהתייעצות עם הממונה לפי סעיף 99 לחוק ולאחר שקוימו הוראות סעיף 107 לחוק, קובעת מועצת הרשות הממשלתית למים ולביוב כללים אלה (להלן – הכללים):

פרק א': הוראות כלליות

1. כללים אלה –
- "אזור לחץ" – אזור במערכת המים, שהמים בו הם בעלי עומד דומה;
- "אזור מדידה" – אזור תחום של מערכת מים שכמות המים הנכנסת והיוצאת ממנו ניתנת למדידה, וכן מערכת המים כולה;
- "אתר האינטרנט" – אתר האינטרנט של הרשות הממשלתית שכתובתו www.water.gov.il;
- "הממונה" – כהגדרתו בחוק או מי שהוא הסמיך לעניין מתן הוראות לפי כללים אלה;
- "ויסות לחץ מים" – ויסות לחץ דינמי וויסות לחץ סטטי;
- "ויסות לחץ דינמי" – שינוי לחץ המים בנקודה מסוימת במערכת המים לפי ספיקת המים שבה או לפי לחץ המים בנקודות אחרות במערכת המים המקבלות ממנה מים;
- "ויסות לחץ סטטי" – הגבלת הגבול העליון והגבול התחתון של לחץ המים בנקודה מסוימת במערכת המים;
- "יחס הנכסים" – היחס בין ערך כינון מופחת כולל לבין ערך כינון מלא של מערכות המים והביוב של החברה;
- "ערך כינון מופחת כולל" – כהגדרתו בכללי חישוב עלות;
- "ערך כינון מלא" – כהגדרתו בכללי חישוב עלות, בתוספת עלות הקמתם של נכסים מהותיים שהממונה החליט כי הם חסרים במערכות המים והביוב;
- "כללי חישוב עלות" – כללי תאגידי מים וביוב (חישוב עלות שירותי מים וביוב והקמת מערכת מים או ביוב), התש"ע-2009;
- "כמות יום שיא" – כמות המים המרבית שסופקה למערכת המים בכל יישוב בתחום החברה, לרבות מים שהחברה הפיקה בעצמה, במשך יום אחד בשנה הקודמת, ובהעדר נתונים לגבי כמות המים כאמור – 0.04% מכמות המים שסופקה בשנה החולפת לכל מטרה למעט מטרת חקלאות בתוספת 0.08% מכמות המים שסופקה למטרת חקלאות בשנה האמורה;
- "מערכת מים טבעית" – מערכת מים המאפשרת בכל נקודה זרימת מים משני כיוונים לפחות;
- "מערכת GIS" – מערכת ממוחשבת לתיעוד מידע גאוגרפי (Geographic Information System);
- "מפקח עבודות תשתית" – כמשמעו בסעיף 25(א);
- "נוהל" – נוהל שחברה חייבת לקבוע לפי כללים אלה;
- "צריכת לילה" – כמות המים הקטנה ביותר, שנמדדה בכניסה לאזור מדידה במהלך שתי שעות רצופות בפרק הזמן שבין חצות הלילה לשעה 05:00 למחרת;
- "פחת מים" – כמשמעו בסעיף 10(א);
- "שיעור פחת מים" – כמשמעו בסעיף 10(ב).

* פורסמו ק"ת תשע"ז מס' 7780 מיום 22.2.2017 עמ' 736.

2. כללים אלה הם חלק מתנאי הרישיון של חברה, שניתן לה לפי סעיף 15 לחוק. מעמד הכללים
3. (א) בסעיף זה –
"אמצעים מתאימים" – לרבות אחד או יותר מאלה:
(1) התקנת משאבות ומערכות חלופיות בתחנות שאיבה ובקידוחי מים;
(2) התקנת מקור חלופי לאספקת חשמל בתחנות שאיבה ובקידוחי מים;
(3) חיבור העיר לשני מקורות מים בלתי תלויים לפחות;
(4) איגום בנפח שלא יפחת משלוש כמות יום שיא, או מנפח אחר שיוורה הממונה במקרה מסוים;
(5) הקמת מערכת המים, כולה או חלקים ממנה, כמערכת מים טבעתית;
"תקלה" – שיבוש או הפסקה בפעילות התקינה של צנרת מים או מיתקנים אחרים במערכת המים, וכן שיבוש או הפסקה באספקת המים למערכת המים.
(ב) חברה תבטיח כי יכולת אספקת המים היומית שלה בכל יישוב בתחום החברה, לא תפחת, בהעדר תקלות, מכמות יום שיא וזאת בלא שימוש בכלי הפקה פרטיים.
(ג) חברה תנקוט אמצעים מתאימים כדי להבטיח, בכל עת, כי במקרה של תקלה אחת, יכולת אספקת המים שלה ליום אחד, בכל יישוב בתחום החברה, לא תפחת מ-70% מכמות יום שיא.
(ד) סבר הממונה, כי האמצעים שנקטה חברה אינם מספיקים כדי להבטיח יכולת אספקת מים לפי סעיף זה, רשאי הוא להורות לחברה לנקוט באמצעים נוספים כפי שיוורה, לאחר שנתן לה הזדמנות להשמיע את טענותיה.
4. (א) לחץ זרם המים במקום שבו מועברים המים לרשות הצרכן של החברה לא יפחת מ-2.5 אטמוספרות ולא יעלה על 5 אטמוספרות, בכל עת. הגבלות על לחץ המים
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי הממונה לאשר לחברה, בהחלטה מנומקת בכתב, לספק בלחצי מים גבוהים מן האמור באותו סעיף, באופן קבוע או לפרק זמן מסוים, אם מצא שהתועלת בחריגה כאמור למשק המים עולה על החסרונות ממנה ושאינן בחריגה כדי לגרום לעלויות נוספות לחברה, לפגוע בצרכנים או באספקת המים אליהם ורשאי הוא לדחות בקשה כאמור גם מנימוקים אחרים.
5. חברה תקבע נהלים לנסיבות ולאזורים שבהם תבצע ויסות לחץ מים ולשיטה לביצועו; הנהלים יבטיחו כי לחצי המים במערכת המים לא יפחתו ולא יעלו על הלחצים הקבועים בסעיף 4. קביעת נהלים לוויסות לחץ מים
6. (א) חברה תנקוט אמצעים סבירים למניעת בזבז מים.
(ב) חברה ששיעור פחת המים ביישוב מן היישובים שבתחומה בשנה הקודמת עלה על 10% תנקוט בתחום אותו יישוב אמצעים אלה למניעת בזבז מים:
(1) ניטור רציף של כמות המים הנכנסת והיוצאת מכל אזור מדידה;
(2) בדיקת פחת מים בכל אחד מאזורי המדידה שבתחומה אחת לחודשיים לפחות;
(3) קביעת נהלים לבירור חריגות באספקת מים לאזור מדידה בהשוואה לכמות המים המסופקת לאותו אזור בדרך כלל;
(4) קביעת נהלים לבירור חריגות בצריכת לילה באזור מדידה, בהשוואה לצריכת הלילה הנוהגת באותו אזור;
(5) קביעת נהלים למקרים שבהם ייבדק חשד לקיומו של דלף מים ואופן עריכת הבדיקה;
(6) קביעת נהלים לבדיקת פחת המים בתדירות גבוהה מאחת לחודשיים באזור מדידה שנמדד בו פחת מים גבוה מ-130% מפחת המים המוכר לתאגידי לפי סעיף 12 לכללי חישוב עלות.

7. (ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), הממונה רשאי לדרוש מחברה לנקוט אמצעים נוספים למניעת בזבוז מים אם מצא כי קיימים בתחום החברה אזורים שבהם קיים פחת מים או בזבוז מים בשיעורים המחייבים פעולה נוספת להבטחת שימוש יעיל במים.

7. חברה תנקוט אמצעים סבירים לצמצום הפסקות מים, ובפרט הפסקות לא צפויות; לענין זה, "הפסקה לא צפויה" – הפסקת מים שלא היה ניתן לתת עליה הודעה מראש לצרכנים.

8. חברה תקבע נהלים להתקנת מדי-מים בנכס חדש, שיבטיחו שיוך נכון של מד-מים לצרכן ואת הרישום הנכון של דמי-המים במערכות המידע של החברה.

פרק ג': אמידת פחת מים

9. בפרק זה –

"יום מדידה" – יום שלגביו ביצעה החברה הערכה של קריא מד-מים;

"כמות מים נכנסת" – כמות המים שהחברה הפיקה או שסופקה לה בתקופת המדידה, ובאזור מדידה שאינו מערכת המים כולה – כמות המים שנכנסה לאזור המדידה בניכוי זו שיצאה ממנו לאזורים אחרים, בתקופת המדידה;

"כמות מים יוצאת" – כמות המים שסיפקה החברה במדידה בתקופת המדידה;

"תקופת החישוב" – מספר הימים שבין המועד שבו נקרא קריא מד-המים לאחרונה לפני יום המדידה לבין יום המדידה;

"תקופת המדידה" – התקופה שלגביה נאמד פחת המים;

"תקופת הקריאה" – מספר הימים שבין המועד שבו נקרא קריא מד-המים לאחרונה לפני יום המדידה לבין המועד שבו נקרא קריא מד-המים לראשונה לאחר יום המדידה.

10. (א) פחת מים באזור מדידה יחושב לפי ההפרש בין כמות המים הנכנסת לאזור המדידה לבין כמות המים היוצאת מאזור המדידה בתקופת המדידה.

(ב) שיעור פחת המים באזור מדידה יחושב לפי היחס בין פחת המים שחושב לפי סעיף קטן (א) לבין כמות המים הנכנסת באזור המדידה, בתקופת המדידה.

11. (א) חברה תחשב את כמות המים הנכנסת לפי סכום ההפרש בין קריא מד-המים בשעה מסוימת ביום תחילת תקופת המדידה לבין קריא מד-המים בשעה זוהי ביום שלאחר תום תקופת המדידה –

(1) במערכת המים כולה – בכל מדי-המים המודדים את המים המסופקים לחברה ואת המים שהיא מפיקה;

(2) באזור מדידה אחר – בכל מדי-המים המודדים את המים המסופקים לאזור המדידה מאזור המדידה.

(ב) לא היו בידי חברה אמצעים לקריאה מרחוק של מד-מים, תקרא החברה את מד-המים ביום תחילת התקופה וביום שלאחר תום התקופה.

12. (א) חברה תחשב את כמות המים היוצאת לפי סכום ההפרש בין הערכת קריא מד-המים ביום תחילת תקופת המדידה לבין הערכת קריא מד-המים ביום שלאחר תום תקופת המדידה, בכל מדי-המים המודדים את המים שמספקת החברה לצרכניה.

(ב) סיפקה חברה מים לצרכן בלא מדידה ושלחה לו חיוב בעד אותה אספקה – תיוסף כמות המים שבעדה נשלח חיוב כאמור לסך כל כמות המים היוצאת.

13. (א) הערכה של קריא מד-מים ביום מדידה תהיה שווה לקריא מד-המים שנקרא לאחרונה לפני יום המדידה, בתוספת חלק יחסי מכמות המים שנמדדה בתקופת הקריאה, לפי היחס שבין תקופת החישוב לבין תקופת הקריאה.

(ב) ביצעה החברה הערכת צריכה של מד-מים באזור מדידה, חלף קריאת קריא מד-מים, לפי סעיף 8(ב) לכללי תאגידי מים וביוב (אמות מידה והוראות בעניין הרמה, הטיב והאיכות של השירותים שעל חברה לתת לצרכניה), התשע"א-2011, תחשב את קריא מד-המים ביום המדידה

נקיטה של אמצעים סבירים לצמצום הפסקות מים

התקנת מדי-מים בנכס חדש

הגדרות

חישוב פחת מים

חישוב כמות מים נכנסת

חישוב כמות מים יוצאת

הערכת קריא מד-מים

לפי אותה הערכת הצריכה.

(ג) אם בידי החברה אמצעים לקריאה מרחוק של מד-מים, תקרא החברה את קריא מד-
המים ביום המדידה.

14. (א) הוסיפה או הסירה חברה מד-מים במהלך תקופת המדידה, תחושב כמות המים
שנמדדה באותו מד-מים מיום תחילת התקופה עד הסרת מד-המים או מהתקנת מד-המים ועד היום
שלאחר תום התקופה, לפי העניין.

כמות מים במקרה של
הוספה, הסרה או
החלפה של מד-מים

(ב) החליפה חברה מד-מים במהלך תקופת המדידה במד מים אחר תחשב את כמות המים
כסכום של כמות המים, שנמדדה במדי-המים האמורים.

פרק ד': שירותי ביוב

15. (א) בסעיף זה –

אמינות קליטות
שפכים

"אמצעים מתאימים" – לרבות אחד או יותר מאלה:

- (1) הבטחת קיומם של שיפועים תקינים בקווי ביוב כבידתיים;
  - (2) התקנת משאבות ומערכות חלופיות בתחנות שאיבה;
  - (3) התקנת מקור חלופי לאספקת חשמל בתחנות שאיבה;
  - (4) החזקת ציוד שאיבה זמין לצורך התקנת מעקף ושאובת ביוב;
  - (5) החזקת מלאי חלפים זמינים להבטחת פעילותה התקינה של מערכת הביוב;
  - (6) בקווי סניקה רגישים – הקמה של שתי מערכות סילוק שפכים מקבילות לפחות;
- "קו סניקה רגיש" – קו סניקה בעל ספיקה של 2,000 מטרים מעוקבים ליום או שקוטרו
עולה על 10 אינץ', שנמצא באזור רגיש;

"אזור רגיש" – אזור במערכת הביוב שגלישת שפכים ממנו עלולה להביא לזרימתם
למקווה מים עילי, לים או לתחום אזור מגן של קידוח מי שתייה שנקבע לפי תקנות בריאות העם
(תנאים תברואיים לקידוח מי-שתייה), התשנ"ה-1995;

"תקלה" – שיבוש או הפסקה בפעילות התקינה של צנרת ביוב מרכזית או מיתקנים אחרים
במערכת הביוב, שאינם צינור.

(ב) חברה תבטיח, כי יכולת קליטת השפכים במערכת הביוב בכל יישוב בתחומה לא
תפחת משפיעת הביוב הקיימת או המתוכננת לפי תכנית האב של החברה לכל יישוב ולפי פיתוח
היישוב בפועל.

(ג) חברה תנקוט אמצעים סבירים כדי להבטיח, בכל עת, כי במקרה של תקלה אחת,
יכולת קליטת הביוב שלה, בכל יישוב בתחומה, לא תפחת משפיעת הביוב וכדי להבטיח צמצום
מפגעים לסביבה במקרה של תקלה בקו סניקה רגיש.

(ד) סבר הממונה כי האמצעים שנקטה חברה אינם מספיקים כדי להבטיח יכולת קליטת
שפכים לפי סעיף זה, רשאי הוא להורות לחברה בכל עת לנקוט אמצעים נוספים כפי שיוורה, לאחר
שנתן לה הזדמנות להשמיע את טענותיה.

16. חברה תאפשר לצרכן להתחבר למערכת הביוב, באופן שלא יחייב אותו להתקין מערכת
שאיבה לקו סניקה ציבורי.

חיבור צרכן למערכת
ביוב

17. (א) חברה תכין תכנית לאיתור חיבורים של מערכת ניקוז מי גשם למערכת הביוב שלה;
בקביעת סדרי העדיפויות לתכנית כאמור תיתן החברה קדימות לאיתור חיבור של תשתית ניקוז
עירונית ולאיתור אזורים שבהם ניכרת תרומה משמעותית של מי גשמים לכמות המים הזורמת
במערכת הביוב.

מיפוי חיבורי ניקוז
למערכת הביוב

(ב) איתרה חברה חיבור כאמור – תודיע על כך לבעל המקרקעין ורשאית היא לדרוש
מבעל הנכס להקים מערכת לסילוק מי הגשם שאינה מחוברת למערכת הביוב.

(ג) הודיעה חברה לבעל מקרקעין על חובתו לנתק מערכת לסילוק מי גשם מחצריו
ממערכת הביוב ובעל המקרקעין לא פעל כאמור, רשאית החברה לחייב את בעל המקרקעין

בתשלום בעד טיפול במים שנוספו למערכת הביוב הציבורית; חובר בית משותף למערכת הביוב, תחייב החברה את כלל הדיירים בבניין בתשלום האמור.

18. (א) חברה תכין ותבצע תכנית לשיפיה ולצילום של קווי הביוב הגרביטציוניים המשמשים אותה לאספקת שירותי ביוב, המפורטים להלן, לפי המועדים הנקובים לצדם:

שטיפה וצילום של קווי ביוב גרביטציוניים

(1) קווים שקוטרם עולה על 12 אינץ' – אחת ל-5 שנים לפחות;

(2) קווים שקוטרם בין 6 אינץ' ל-12 אינץ' – אחת ל-15 שנים לפחות; ולעניין קווים הממשיכים להוות חלק ממערכת ביוב לאחר תום תקופת הקיום הקבועה בתוספת לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (מערכת להולכת שפכים), התשע"ב-2011 – אחת ל-10 שנים לפחות.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) חברה תשטוף ותצלם מדי שנה קווי ביוב שמתקיימים בהם אחד או יותר מן התנאים הנקובים להלן:

(1) אירעו בהם בשנה החולפת יותר מ-7 סתימות בקטע אחד שאורכו קטן מ-500 מטרים;

(2) אירעו בהם בכל אחת משלוש השנים החולפות יותר מ-3 סתימות בקטע אחד שאורכו קטן מ-500 מטרים.

19. חברה תבטיח כי במערכת הביוב שלה או במרחק שלא יעלה על 20 קילומטרים מתחומה יהיה מיתקן לריקון ביוביות המובילות שפכים סניטריים, שמאפשר קליטה והפרדה של שפכים מוצקים מנוזלים.

חובת הצבת מיתקן לריקון ביוביות

פרק ה': הוראות משותפות

20. (א) חברה תפעיל מערכת GIS, שבה יתועדו כל רכיבי מערכות המים והביוב.

מיפוי מערכות המים והביוב

(ב) מערכת ה-GIS תתעד לגבי כל רכיב את כל אלה:

- (1) מיקום גאוגרפי של הרכיב על רשת קואורדינטות;
- (2) ברכיב של מערכת הביוב רום תחתית הרכיב ובשוחת ביוב גם רום מכסה השוחה;
- (3) סוג הנוזל העובר דרכו בחלוקה בין שפכים, מי שתייה ומים שאינם באיכות מי שתייה;
- (4) שיוך הרכיב למערכת פרטית או ציבורית;
- (5) אזור הלחץ שאליו הוא שייך;
- (6) קוטר הרכיב, מועד התקנתו והחומרים שבהם הוא עשוי.

(ג) החברה תזין את הנתונים למערכת GIS באופן שיאפשר קבלת מידע לגבי כל אחד מהרכיבים האלה בנפרד:

- (1) קווים בחלוקה בין שפכים, מי שתייה ומים שאינם באיכות מי שתייה;
- (2) בריכות מים ומגדלי מים ולגבי כל אחד מהם תחום ההשפעה על אספקת המים במקרה של שיבוש או הפסקה בפעילותם;
- (3) נקודות חיבור בין מערכת המים של החברה לבין מערכת מים של ספק אחר;
- (4) תחנות שאיבה למים ולגבי כל אחת מהן תחום ההשפעה על אספקת המים במקרה של שיבוש או הפסקה בפעילותם;
- (5) תחנות שאיבה לביוב;
- (6) קידוחים ולגבי כל אחד מהם תחום ההשפעה על אספקת המים במקרה של שיבוש או הפסקה בפעילותם;
- (7) מגופים;
- (8) ברזי שריפה;
- (9) אבזרים להקטנת לחץ;

- (10) מד-מים בכניסה לאזורי מדידה וביציאה מהם ;
- (11) אזורי מדידה ;
- (12) מיקום חיבורי צרכן ומדי-המים בחיבורים ;
- (13) נקודות דיגום למים ;
- (14) נקודות דיגום לשפכים ;
- (15) שסתומי אוויר במערכת מים ;
- (16) שסתומי אוויר במערכת ביוב ;
- (17) נקודות לניקוז מערכת מים ;
- (18) נקודות לניקוז מערכת ביוב ;
- (19) שוחות ביוב ;
- (20) מיתקנים לטיפול בשפכים ;
- (21) קווי ביוב המוליכים שפכים לאזור שמחוץ לתחום החברה ;
- (22) מיקום תחנות לחלוקת מים בעת משבר מים והתחום שאותו משרתת כל תחנה.
21. חברה תקבע ותפרסם באתר האינטרנט שלה מפרט טכני להתקנת רכיבי מערכות המים והביוב שלה, שיבטיח את איכות התכנון ההנדסי המפורט ואת אחידות הביצוע של תכנון כאמור. מפרט טכני להתקנת מערכת מים או ביוב
22. (א) חברה תפעיל מערכת ממוחשבת לניטור ולבקרה של מערכת המים ושל אספקת המים באמצעות אבזרי בקרה ממוחשבים ; המערכת האמורה תאפשר לחברה לקבל את המידע הדרוש באשר ליכולתה לעמוד בחובתה לפי סעיפים 3(ב) ו-1(ג). ניהול ממוחשב של מערכות המים והביוב
- (ב) חברה תפעיל מערכת ממוחשבת לניטור ובקרה של מערכת הביוב באמצעות אבזרי בקרה ממוחשבים, לרבות חיישנים למדידת מפלס מי הביוב בשוחות מרכזיות במערכת הביוב ; המערכת האמורה תאפשר לחברה לאתר גלישה צפויה בקווי הביוב המרכזיים בתחומה וכן תאפשר לה קבלת מידע באשר ליכולתה למלא את חובתה לפי סעיף 15(ב) ו-1(ג).
23. חברה תפעיל מערכת ממוחשבת לרישום ולמעקב אחר תקלות ולניהול, לתיעוד, ולבקרה על פעולות התחזוקה ועבודות התיקונים שהיא מבצעת במערכות המים והביוב. ניהול תקלות ותחזוקה
24. חברה תקבע נהלים לביצוע ולתיעוד פעולות תחזוקה תקופתית בכל רכיבי מערכות המים והביוב ; נוהלי התחזוקה יתאימו להמלצות היצרן של הרכיבים ולהוראות הדין. נהלים לביצוע פעולות תחזוקה
25. (א) חברה תמנה מפקח עבודות תשתית לפיקוח על פרויקטים של מים וביוב שהיא מבצעת ולפרויקטים להקמת חלקים ממערכת המים והביוב בתחומה, שמבצעים אחרים, והיא רשאית למנות מפקחים שונים לפרויקטים שונים. מפקח עבודות תשתית
- (ב) חברה לא תמנה אדם למפקח עבודות תשתית, אלא אם כן הוא בעל הכשרה בכל אלה :
- (1) קריאת תכניות ביצוע ;
  - (2) קריאת מפות מדידה ;
  - (3) הכנת תכנית פיקוח, מדדי איכות ויומני עבודה ;
  - (4) היבטים משפטיים בעבודת הפיקוח, לרבות בנושא דיני תכנון ובנייה, בטיחות וגיהות והוראות שנועדו להבטיח את איכות מי השתייה ;
  - (5) ניהול סיכונים בעבודת הפיקוח ;
  - (6) תקנים לתשתיות מים וביוב ;
  - (7) פיקוח על עבודות מדידה, עבודות שיקום והחזרת השטח לקדמותו, עבודות הקמה והתקנה, לרבות הנחה והתקנה של צנרת פיברגלאס, צנרת פוליוויניל כלוריד (PVC) וצנרת פוליאיתילן (PE), הקמת בריכות מים, התקנת צנרת פלדה עירונית ובין-עירונית, הנחת שוחות ותאי בקרה, עבודות ריתוך והתקנת אבזרים.
26. חברה תקבע ותפרסם באתר האינטרנט שלה הנחיות לצרכן המבקש לחבר נכס למערכת הנחיות להגשת תכנית סניטרית

המים והביוב של החברה שיבטיחו את חיבור תקין של מערכות המים והביוב של הנכס למערכות המים והביוב של החברה וקיום גישה של החברה למדי-המים של הנכס.

פרק ו': תכנון, הקמה והחלפה של מערכות מים וביוב

27. (א) חברה תגיש לאישור הממונה תכנית אב לאספקת מים ולפיתוח מערכת המים ותכנית אב לביוב ולפיתוח מערכת הביוב בתחומה, או עדכון לתכניות האמורות, לפי העניין, במקדם מבין אלה:

- (1) בתוך שבע שנים מהמועד שבו אישר הממונה לאחרונה תכנית אב לחברה;
- (2) בתוך שנה מהמועד שבו שונתה תכנית המיתאר של יישוב הנמצא בתחום החברה.
- (ב) לבקשת חברה, הממונה רשאי לדחות את מועד הגשת תכנית האב, אם שוכנע שלא חלו שינויים המצריכים שינוי או עדכון של תכנית האב הקיימת.
- (ג) תכנית האב תפרט את המטרות והיעדים לשנת יעד שעליה הורה הממונה לחברה ואת הדרך להשגתם; התכנית תכלול את הפרטים האלה:

- (1) מיקום גאוגרפי ומבנה טופוגרפי של היישובים שהתכנית נוגעת להם;
  - (2) גודל האוכלוסייה הצפויה בשנת היעד ומאפיינים של האוכלוסייה;
  - (3) פירוט השימושים המותרים במקרקעין שבתחום התכנית;
  - (4) צריכת המים בשטח התכנית בחמש השנים שקדמו להכנת התכנית;
  - (5) צריכת המים הצפויה בשטח התכנית בשנת היעד בשתי נקודות זמן בין מועד הגשת התכנית לשנת היעד, שעליהן הורה הממונה לחברה;
  - (6) תיאור מערכת המים הקיימת ותיאור מערכת המים המוצעת תוך פירוט מיתקני האיגום, לרבות איגום הנדרש למצבי חירום, אמצעי הגיבוי למערכת החשמל וחלוקת מערכת המים לאזורי לחץ ולאזורי מדידה;
  - (7) הערכה של צריכת המים לנפש ופירוט אופן חישובה;
  - (8) ספיקת השיא בשטח התכנית וספיקת השיא המתוכננת;
  - (9) התאמה לצורכי כביוב אש;
  - (10) איכות המים המסופקים במערכת המים;
  - (11) תיאור מערכת הביוב הקיימת ותיאור מערכת הביוב המוצעת תוך פירוט מכוני השאיבה לביוב, פירוט אגני הניקוז ופירוט אזורי איסוף השפכים במערכת גרביטציונית בשטח התכנית;
  - (12) נתונים על שפיעת הביוב המחושבת לצורך התכנית והתאמתה לצריכת המים הצפויה;
  - (13) לוחות הזמנים ליישום תכנית האב המוצעת;
  - (14) הערכת העלויות הצפויות ליישום תכנית האב;
  - (15) פרטים נוספים, שהממונה הורה להכליל בתכנית אב של חברה.
- (ד) דירקטוריון החברה יאשר את תכנית האב קודם להגשתה.

28. (א) חברה תכין, לא יאוחר מ-30 בנובמבר של כל שנה, תכנית פיתוח של פרויקטים לשלוש השנים הבאות; התכנית תיערך לפי הנחיות הממונה ותכלול תיאור תמציתי של הפרויקטים שבכוונת החברה לבצע לפי תכנית האב שהממונה אישר לה, פרטים בדבר התקציב ולוח הזמנים המתוכנן לביצוע פרויקטים בשנה הקרובה, ונתונים בדבר ביצוע של תכנית הפיתוח לשנה החולפת.

(ב) ביקש הממונה לאשר תכנית פיתוח לפי סעיף 112 לחוק יורה לחברה להעביר תכנית כאמור בתוך מועד סביר, שינקוב בו, ורשאי הוא לתת הוראות בדבר ביצוע תכנית הפיתוח עד שיאשרה.

מועדים להגשת תכנית אב למים ולביוב ותוכנה

תכנית פיתוח

(ג) הממונה יעביר לחברה בתוך 30 ימים את הערותיו לתכנית פיתוח שקיבל לפי סעיף קטן (ב) לרבות הנחיותיו להגשת תכנית מתוקנת, אם נדרשת תכנית כאמור.

(ד) חברה תגיש לאישור הממונה תכנית פיתוח מתוקנת, לפי הערות הממונה, בתוך 14 ימים ממועד קבלתן.

29. (א) חברה תכין תכנית פיתוח שנתית לשיקום ולשדרוג מערכות המים והביוב, שהיקף ההשקעות בה לא יפחת מהמדדים המפורטים בסעיף קטן (ב) לפי המקורות הכספיים העומדים לרשותה.

תקציב שיקום ושדרוג בתכנית פיתוח

(ב) המדדים להיקף ההשקעות הדרוש במערכת מים ובמערכת ביוב –

(1) אם יחס הנכסים קטן מ-35% - 3.44% מערך הכינון המלא;

(2) אם יחס הנכסים בין 35% לבין 45% - 3.15% מערך הכינון המלא;

(3) אם יחס הנכסים בין 45% לבין 55% - 2.86% מערך הכינון המלא;

(4) אם יחס הנכסים עולה על 55% - 2.57% מערך הכינון המלא.

(ג) הממונה רשאי להורות לחברה להגדיל או להקטין את היקף ההשקעות בתכנית הפיתוח, אם מצא, כי בשל מצב מערכות המים או הביוב יש להורות כך ולעניין הגדלת היקף ההשקעות, המקורות הכספיים העומדים לרשות החברה מאפשרים זאת; החלטת הממונה תימסר לתאגיד בכתב ותכלול את הנימוקים להחלטה.

30. (א) בסעיף זה –

רכיבים שיש לכלול בתכנית הפיתוח

"מקטע ביוב" – צינור ביוב המונח לאורכו של רחוב אחד, ובמקרה שאורכו עולה על 300 מטרים, קטע של 300 מטרים לפחות ממנו;

"ליקוי" – כשל בצינור כתוצאה מבלאי וכן נזילה בנקודת חיבור או במחבר בין צינורות.

(ב) חברה תכלול בתכנית הפיתוח שלה החלפת צינורות שמשך הקיים השימושי שלהם עולה על הקיים שבתוספת וכן תכלול החלפת רכיבים של מערכות המים והביוב שהחלפתם דרושה כדי להבטיח את פעילותן התקינה של המערכות האמורות.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), חברה רשאית לא להכליל בתכנית הפיתוח צינור מים שמשך הקיים השימושי שלו עולה על הקיים שבתוספת, בהתקיים כל אלה:

(1) היחס שבין מספר הליקויים שהתגלו בצינור בשלוש השנים שקדמו למועד הכנת תכנית הפיתוח לבין אורך הקטע הנבדק במטרים, לרבות ליקויים שהתגלו במהלך הבדיקה שבפסקה (2), אינו עולה על –

(א) בצינורות שקוטרם עד 10 אינץ' – 7 ליקויים בקטע של 1,000 מטרים;

(ב) בצינורות שקוטרם עולה על 10 אינץ' – 5 ליקויים בקטע של 1,000 מטרים;

(ג) בדיקת התקיימותם של התנאים האמורים בסעיף זה תיעשה אחת לשנתיים;

(2) החברה ערכה בדיקת תהודה אקוסטית לאיתור נזילות לאורך הצינור ותיקנה את כל הליקויים שהתגלו בבדיקה.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), חברה רשאית לא להכליל בתכנית הפיתוח צינור ביוב שמשך הקיים השימושי שלו עולה על הקיים שבתוספת, בהתקיים כל אלה:

(1) מקטע הביוב צולם בידי מעבדה מוסמכת ולא התגלו בו שברים או תזוזות, שבעטיים לא קיימת כדאיות כלכלית לתקן אותו;

(2) אורכם המצרפי של הקטעים שאינם תקינים והכוללים שברים ושחיקה במקטע הביוב אינו עולה על 20% מאורכו;

(3) לא אירעו במקטע הביוב יותר משלושה מקרי שבר או שקיעת שוחות בשלוש השנים שקדמו למועד הכנת תכנית הפיתוח;

(4) בדיקת התקיימותם של התנאים האמורים בסעיף זה תיעשה אחת לחמש שנים.

31. (א) בסעיף זה –

"דרך עירונית עורקית" – דרך המשמשת מסדרון תנועתי בין רשת דרכים בין-עירוניות לבין רחובות העיר;

"ההיקף הכספי" – סכום ההשקעה באספלט, באבנים משתלבות ובכל תכנית אחרת, הנדרשת להשבת מצב הרחוב או הדרך לקדמותו, כשהוא מחולק בסכום הכולל של התקנת רכיב מערכת המים או הביוב, לפי העניין ולמעט עלויות להסדרי תנועה, לטיפול בעתיקות, לאבזרי בטיחות ולחומרי מליטה;

"ההיקף הנדרש" – השיעורים המפורטים בטור ב' או ג' שלהלן לצד סוג הרחוב הנקוב בטור א';

טור א' סוג הרחוב או הדרך	טור ב' רכיבי מערכת מים	טור ג' רכיבי מערכת ביוב
רחוב מקומי	15%	15%
רחוב מאסף	20%	20%
דרך עירונית עורקית	20%	25%

"חורגות מן הנדרש" – חורגות מההיקף הכספי הנדרש;

"רחוב" – רחוב מקומי, רחוב מאסף או דרך עירונית עורקית;

"רחוב מאסף" – רחוב שהתנועה בו היא לצורך הפעילות המתקיימת ברחוב ולצורך מעבר בין חלקים אחרים של היישוב;

"רחוב מקומי" – רחוב שעיקר התנועה בו היא לצורך הפעילות המתקיימת ברחוב עצמו.

(ב) חברה המבצעת עבודות ברחוב תשיב את מצבו בחלק שבו ביצעה עבודות למצבו בטרם ביצעה את העבודות; חברה לא תבצע פעולות החורגות מן הנדרש להשבת המצב לקדמותו.

32. ביקשה חברה לבצע עבודה במקרקעין שבהם מבצעת הרשות המקומית עבודה, לא יעלה שיעור ההשתתפות של החברה בביצוע העבודה על 20% מהעלות בפועל של השבת המקרקעין למצבם הקודם.

התקשרות עם רשות מקומית לצורך ביצוע עבודות

פרק ז': הוראות שונות

33. המנהל הכללי יציג לפני דירקטוריון החברה, אחת לשנה לפחות, דין וחשבון על פעילות החברה, לרבות כל אלה:

דין וחשבון לדירקטוריון

- (1) האמצעים שנקטה החברה כדי להבטיח את אמינות אספקת המים לפי סעיף 3;
- (2) האמצעים שנקטה החברה למניעת בזבוז מים לפי סעיף 6, לרבות נהלים שקבעה ושינויים שחלו בהם בשנה האחרונה;
- (3) האמצעים שנקטה החברה לצמצום הפסקות מים לפי סעיף 7;
- (4) פחת המים שנמדד ב-12 חודשים שקדמו למועד הדין וחשבון בכל אזור מדידה, שיעורו ועלותו הכספית;
- (5) האמצעים שנקטה החברה להבטיח את אמינות קליטת השפכים לפי סעיף 15;
- (6) התקלות שהתרחשו במערכות המים והביוב והטיפול בהן.

34. חברה תפעל לפי הנהלים שקבעה לפי הוראות הכללים.

חובת קיום נהלים

35. פרסם הממונה באתר האינטרנט נהלים לדוגמה, רשאית חברה לאמצם עם או בלי שינויים.

פרסום נהלים לדוגמה

36. סבר הממונה כי נהלים שקבעה חברה אינם מספיקים כדי להשיג את מטרתם, רשאי הוא להורות לחברה לתקנם כפי שיוורה, לאחר שנתן לה הזדמנות להשמיע את טענותיה.

מתן הוראה לתיקון נהלים

37. בדיקות שעל חברה לבצע לפי כללים אלה ושהרשות הלאומית להסמכת מעבדות, שהוקמה לפי סעיף 2 לחוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997, הסמיכה ארגונים לבצען, יבוצעו בארגונים מוסמכים כאמור ובהעדר ארגון כאמור, בידי מי שיש לו יכולת מקצועית

בדיקה בארגונים מוסמכים

מתאימה לבצען.

38. (א) מנהל הרשות הממשלתית, בהמלצת הממונה ובאישור מועצת הרשות הממשלתית, רשאי להתיר לחברה, לפי בקשתה, לחרוג מכללים אלה, באופן חד-פעמי או לפרק זמן מסוים, אם שוכנע, כי יש לכך הצדקה בנסיבות העניין ובלבד שהתועלת למשק המים או הביוב מהחריגה עולה על הפגיעה הצפויה ממנה, ורשאי הוא להתנות את ההקלה בתנאים.

(ב) אישר מנהל הרשות הממשלתית לחברה חריגה כאמור, תביא החברה את החלטת מנהל הרשות הממשלתית לידיעת הצרכנים הנוגעים בדבר, ואם מדובר בכלל צרכני החברה, תפרסם הרשות הממשלתית את ההחלטה באתר האינטרנט והחברה תפרסם את ההחלטה באתר האינטרנט שלה.

39. תחילתם של כללים אלה 30 ימים מיום פרסומם (להלן – יום התחילה).

40. סעיף 25 יחול על פרויקטים שהחברה החלה בביצועם לאחר יום התחילה.

41. על אף האמור בסעיף 39 –

(1) חברה תבטיח את קיומה של אמינות אספקה לפי סעיף 3 לא יאוחר מחמש שנים מיום התחילה;

(2) חברה תבטיח כי לחץ המים במערכת המים שלה יהיה בטווח הנקוב בסעיף 4 לכללים לא יאוחר מחמש שנים מיום התחילה;

(3) חברה תקבע נהלים לפי סעיפים 5, 6, 8 ו-24 לא יאוחר משנה מיום התחילה;

(4) חברה תבטיח את קיומה של אמינות קליטת שפכים לפי סעיף 15 לא יאוחר מחמש שנים מיום התחילה;

(5) חברה תשלים הכנת תכנית לפי סעיף 17 לא יאוחר משנתיים מיום התחילה;

(6) חברה תבטיח את קיומו של מיתקן לריקון ביוביות לפי סעיף 19 לא יאוחר משלוש שנים מיום התחילה;

(7) חברה תשלים את התקנת מערכת ה-GIS, את הכנסת הנתונים הנדרשים לפי סעיף 20 ואת הפעלת המערכת לא יאוחר משלוש שנים מיום התחילה ורשאית היא להשלים את הכנסת הנתונים לעניין שוחות ביוב לא יאוחר מארבע שנים מיום התחילה;

(8) חברה תקבע ותפרסם באתר האינטרנט שלה מפרט טכני לפי סעיף 21 לא יאוחר משנתיים מיום התחילה;

(9) חברה תתקין ותפעיל מערכת ממוחשבת לפי סעיף 22 ומערכת ממוחשבת לפי סעיף 23 לא יאוחר משנתיים מיום התחילה.

תוספת

(סעיף 30)

מסך הקיים בשנים		סיווג הנכס
מערכת מים	מערכת ביוב	
תחנות שאיבה וקידוחים		
15	15	(1) ציוד אלקטרו-מכני (לרבות משאבות)
40	40	(2) מבנה טרומי
40	40	(3) מבנה מבטון מזוין
מיתקנים לטיפול במים ולטיהור שפכים		
10	10	(4) ציוד במיתקני טיפול במים
10	-	(5) ציוד במיתקני טיהור שפכים
בריכות ומגדלי מים		
-	40	(6) מבנה פלדה
-	40	(7) מבנה בטון מזוין או דרוך
צינורות		
35	30	(8) צינור אסבסט

כללי תאגידי מים וביוב (קביעת תנאים ברישיון לעניין אמות מידה הנדסיות), תשע"ז-2017
 נוסח מלא ומעודכן

30	-	(9) צינור בטון
15	40	(10) צינור פלדה (מוגן חיצונית ופנימית)
15	-	(11) צינור פלדה קווי לחץ לביוב – סניקה בחתך מלא
40	25	(12) פוליוויניל כלוריד (PVC)
45	40	(13) פוליאטילן (PE)
45	40	(14) פוליאטילן מצולב
45	-	(15) פוליאסטר משוריין
שונות		
-	20	(16) מכליות מים
15	15	(17) גנרטורים
15	15	(18) מערכות פיקוד ובקרה

משה גראזי
 יושב ראש מועצת הרשות
 הממשלתית למים ולביוב (בפועל)

ג' בשבט התשע"ז (30 בינואר 2017)

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)